

Република България
Областна администрация Шумен

П Л А Н

**ЗА ЗАЩИТА ПРИ ЕПИДЕМИИ
НА ОБЛАСТ ШУМЕН**

**ШУМЕН
2024 г.**

I. ЦЕЛ НА ПЛАНА:

Целта на плана за защита при епидемии е да се създаде необходимата организация за своевременното и точно прогнозиране на характера и последствията от епидемии и успешно изпълнение на защитни действия, предупреждение на населението, повишаване на готовността за реакция и капацитета на частите на единната спасителна система и органите за управление на областно ниво при организиране и координиране на действията по време и след епидемии, както и при възстановяване от нанесените щети. Намаляване на неблагоприятното въздействие на опасните фактори върху човешкия живот, социалната и икономическата структура на общности, инфраструктура, собственост и природната среда

II. ОБХВАТ:

Планът се прилага за територията на област Шумен. Изпълнението на плана се извършва от съставните части на Единната спасителна система на територията на област Шумен и Областния щаб за изпълнение на областния план за защита при бедствия и взаимодействие с Националния и общински щабове.

III. ОПИСАНИЕ НА СИТУАЦИЯТА:

Област Шумен не е гранична със съседни страни, което е благоприятен фактор за предпазване от трансграничен пренос на опасни болести, но територията на Република България не е голяма и епидемиите могат да се разпространят бързо, освен това през областта преминават пътни и железопътни артерии, които са способстващ фактор.

Влияние за възникване и разпространение на опасни болести оказва и миграцията на сезонни работници в Европа или държави от други континенти.

Рискът от епидемии е повишен в гъстонаселените райони на областта, както и в районите с живущи, с нисък жизнен стандарт и лоши битови условия, наличието на голяма съвкупност от хора с ниско имунизационно покритие и определени възрастови групи- деца и възрастни.

Друг способстващ фактор за внасяне и разпространение на болести са посетителите в туристическите територии и обекти на област ШОн и потенциален мигрантски поток.

Възможни разпространители на болести могат да бъдат и комари, кърлежи, мухи, въшки, бълхи, безстопанствени животни.

Рискови са големите населени места, градовете: Шумен, Нови пазар, Велики Преслав, Каолиново и Върбица.

Тенденциите за изменение на климата ще оказват сериозно влияние върху появата и разпространението на болести, които не са били познати на географското ни положение.

В зависимост от характера на заболяването основни пътища за разпространението на инфекцията могат да бъдат:

- хранителна или водна - дизентерия, тиф;
- въздушно-капкова - грип;
- трансмисивна - малария, тиф;
- контактна - бяс, СПИН.

В много от случаите на заболяване пътищата за предаване на инфекцията са няколко.

IV. ПРИЕТИ УСЛОВИЯ ЗА ПЛАНИРАНЕ:

1. Висока заболеваемост, бързо разпространение и възможни смъртни случай при хората;

2. Висока натовареност на здравните заведения, ограничаване на обществени мероприятия, спиране на образователния процес в училищата и детските градини, възможни прекъсвания на работния процес в предприятията и затруднения в услугите за населението.

3. Необходимост от въвеждане на специфични мерки, значителен технически и човешки ресурс при овладяване на бедствието.
4. Опасност от замърсяване на хранителни продукти и водоизточници;
5. Едновременно възникване на огнища в различни части на областта.

V. ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ НА ДЕЙСТВИЯТА:

1. Оперативна готовност:

Към областния управител има създаден оперативен щаб за борба с грипа и острите респираторни заболявания.

При възникване на извънредна епидемична обстановка министърът на здравеопазването въвежда противоепидемични мерки на територията на страната или на отделен регион.

За територията на областта или на община такива мерки могат да се въвеждат и от директора на РЗИ Шумен.

Директорът на РЗИ определя със заповед оперативни групи на областно ниво за бързо реагиране и организиране на отговор в случай на възникване на епидемична ситуация, свързана с използване на биологични агенти за причиняване на вреда или при възникване на нови заразни болести с потенциален риск от епидемично разпространение.

При съмнение за преднамерено използване на биологичен агент за причиняване на вреда РЗИ на областно ниво и Министерството на здравеопазването и НЦЗПБ на национално ниво организират съвместно с Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението", Министерството на вътрешните работи и други компетентни държавни органи противоепидемични мерки.

Ранното предупреждение и оповестяването на органите на изпълнителната власт и на населението при бедствия се определят с Наредбата за условията и реда за функциониране на националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и населението при бедствия и за оповестяване при въздушна.

Дежурният в ОЦ на РД ПБЗН, оперативният дежурен на ОД МВР, дежурните по областен и общински съвети за сигурност получават информация за болестта и я обменят по между си. Информацията може да се получава и от НОЦ - ГД ПБЗН, ЕЕНСП-112, Министерството на здравеопазването, Регионалната здравна инспекция, Болнични заведения, Общопрактикуващи лекари, ОДБХ, Регионална дирекция по горите, Държавните горски и ловни стопанства, свидетели, потърпевши и други.

ОЦ на РД ПБЗН уведомява компетентните съставни части на единната спасителна система и координират по-нататъшната дейност.

Компетентните съставни части на ЕСС, отговорни за изпълнение на дейностите при епидемии са: - РЗИ ОДБХ, РД ПБЗН, ОД МВР, ЦСМП, БЧК, Болнични заведения и здравни заведения, кметове на засегнати общини и доброволни формирания към тях, Регионална дирекция по горите, Държавните горски и ловни стопанства, „В и К“ дружеството и фирмите включени в плана за защита при бедствия, привеждат в готовност силите и средствата за реагиране.

ОЦ на РД ПБЗН оповестява областния и общинските щабове на засегнатите общини за изпълнение на съответните планове за защита при бедствия по заповед на областния управител, кметовете на засегнатите общини или Директора на РД ПБЗН.

При техническа неизправност на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт, дежурният по Областен съвет за сигурност оповестява личния състав на областния щаб по разпореждане на областния управител.

Дежурните екипи на РД ПБЗН, ОД МВР, ЦСМП, поддържат постоянна оперативна готовност и работят на непрекъснат сменен режим.

Времето за привеждане в готовност на останалите структури в работно време е 30 минути, а в извън работно време – 60 минути.

2. Ред за активиране на плана: Със заповед Областният управител обявява "бедствено положение" за цялата или за част от територията на областта при условие че се случва,

случило се е или има опасност от епидемия и мащаба на бедствието надхвърля възможностите за справяне с наличните сили и средства на ЕСС на общинско ниво и са необходими допълнителни ресурси.

Съответният кмет на засегнатата община може да поиска обявяване на бедствено положение от областния управител, когато не могат да бъдат обезпечени дейностите по чл.19, ал.1 от ЗЗБ, чрез изпълнението на общинския план за защита при бедствия. При въвеждане на областния план за защита при бедствия управлението преминава на областно ниво.

Общинският щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия в засегнатите територии продължава да изпълняват своите функции и задължения, като координацията и управлението на силите и средствата на ЕСС се осъществява на областно ниво от областния управител и щабът за изпълнение на областния план за защита при бедствия.

С обявяването на „бедствено положение” се въвежда областния план за защита при бедствия.

Искане на допълнителни сили и средства се извършва чрез попълване на (СОП Приложение № 6).

5.3 Определяне на защитни действия:

- Приемане, анализиране и разпределяне на информацията за мащабите на бедствието;
- Сформиране на работен екип за комплексно епидемиологично проучване за установяване на границите на огнището, факторите и пътищата за разпространение, брой заболели, контактни, местата и обектите, засегнати от особено опасна инфекция, и прогнозата за очакваните медицински загуби;
- Уточняване на социални заведения, които могат да функционират и осъществяват противоепидемичните мероприятия;
- Оценка на състоянието на обекти, които могат да предизвикат влошаване на епидемиологичната обстановка.
- Определяне на безопасни маршрути за придвижване;
- Въвеждане на противоепидемични мерки съобразно болестта;
- Вземане на проби от заразени, заразноносителни и контактни;
- Вземане на проби от фактори на околната среда в огнището на заразата;
- Провеждане на разяснителна дейност за естеството на заболяването и свързаните с него рискове;
- Изолация и лечение на инфекциозно болните в зависимост от клиничните и епидемиологичните данни;
- Определяне на местата на контролно-пропускателните пунктове, пунктовете за санитарна обработка, пунктовете за оказване на първа помощ и полевите болници;
- Извършване на ваксинация;
- Преустановяване на учебния процес;
- Налагане на забранителни и ограничителни мерки в огнището на болест, за обезпечаване на контрол върху движението в района;
- Вземане на проби и оценка на годността на водоизточниците и хранителните продукти;
- Извеждане или евакуация на населението;
- Издирване на пострадали;
- Събиране на информация за жертвите и пострадалите;
- Настаняване на пострадалите във временни пунктове и оказване на първа помощ;
- Осигуряване на обществения ред;
- Осигуряване на населението с вода, хранителни продукти и вещи от първа необходимост;
- Извършване на дейности по ликвидиране на последиците от биологично заразяване-деконтаминация на терена и обектите, техниката, индивидуални средства за защита и др.;

- Определяне на необходимия допълнителен брой от медицински екипи, доброволци и спасители;
- Периодично информиране на населението за бедствието и даване на препоръки за поведение;
- Противоепидемиологични мероприятия по домашните и дивите животни, при опасност от разпространение на епидемията чрез тях.
- Събиране и обезвреждане на животински трупове и продукти от животински произход;
- Извършване на почистване и дезинфекция, дезинсекция и дератизация;
- Деконтаминация и медицински прегледи на спасителните екипи.

4. Предупреждение и оповестяване на населението: Предупреждението на населението в случай на епидемии се извършва чрез Националната система за ранно предупреждение и оповестяване и регионалните медии.

За територията на областта се подава акустичен сигнал от електромеханичните сирени без речева информация. Предприемат се действия за допълнително оповестяване чрез мегафони и/или автомобили с високоговорители на РДПБЗН Шумен, ОДМВР Шумен и общинските администрации.

Информация за характеристиките, прогнозата и мащабите на бедствието, указания за поведение и действие на населението се подава и чрез регионалните оператори на радио и телевизионни програми, както и чрез радиотранслационните възли в населените места.

Отговорникът за публична информация към Областния щаб за защита при бедствия организира предоставянето на информация за населението чрез медиите за мащабите на бедствието и предприетите мерки от изпълнителната власт и Единната спасителна система.

5. Изпълнение на защитни действия: Повечето защитни действия се прилагат едновременно съобразно обстановката и решенията на Областния щаб за защита при бедствия и ръководителя на операциите.

ДЕЙСТВИЯ	ОТГОВОРНИ СТРУКТУРИ
Приемане, анализиране и разпределяне на информацията за мащабите на бедствието.	ЕЕНСП 112, ОЦ на РДПБЗН, ОДМВР, дежурни в областен и общински съвети, РЗИ, ОДБХ.
Сформиране на работен екип за комплексно епидемиологично проучване за установяване на границите на огнището, факторите и пътищата за разпространение, брой заболели, контактни, местата и обектите, засегнати от особено опасна инфекция, и прогнозата за очакваните медицински загуби.	РЗИ, РДПБЗН, ОДМВР, ОДБХ.
Уточняване на социални заведения, които могат да функционират и осъществяват противоепидемичните мероприятия.	РЗИ, РДСП, кметове на общини.
Оценка на състоянието на обекти, които могат да предизвикат влошаване на епидемиологичната обстановка.	РЗИ, ОДБХ.
Определяне на безопасни маршрути за придвижване.	РДПБЗН, ОДМВР.
Въвеждане на противоепидемични мерки съобразно болестта.	РЗИ, ОДБХ, РДГ- при разпространение чрез животни.

Вземане на проби от заразени, заразноносителни и контактни.	РЗИ.
Вземане на проби от фактори на околната среда в огнището на заразата.	РЗИ, ОДБХ, РДГ.
Провеждане на разяснителна дейност за естеството на заболяването и свързаните с него рискове.	РЗИ, кметове на общини.
Изоляция и лечение на инфекциозно болните в зависимост от клиничните и епидемиологичните данни.	РЗИ, Болнични и здравни заведения.
Определяне на местата на контролно-пропускателните пунктове, пунктовете за санитарна обработка, пунктовете за оказване на първа помощ и полевите болници.	РЗИ, ОДМВР, ОблС на БЧК, РДПБЗН.
Извършване на ваксинация.	По заповед на Министъра на здравеопазването, РЗИ.
Преустановяване на учебния процес.	РУО, кметове на общини, РЗИ, областен управител.
Налагане на забранителни и ограничителни мерки в огнището на болест, за обезпечаване на контрол върху движението в района.	РЗИ, кметове на общини, областен управител, ОДМВР.
Вземане на проби и оценка на годността на водоизточниците и хранителните продукти;	РЗИ, ОДБХ, РИОСВ.
Извеждане или евакуация на населението.	РДПБЗН, ОДМВР, доброволни формирования към общините.
Издирване на пострадали.	РДПБЗН, ОДМВР, доброволни формирования към общините.
Събиране на информация за жертвите и пострадалите.	ОДМВР, кметове на общини.
Настаняване на пострадалите във временни пунктове и оказване на първа помощ.	Кметове на общини, ОблС на БЧК, РДСП, РЗИ, ЦСМП.
Осигуряване на обществения ред.	ОДМВР, охранителни фирми при необходимост.
Осигуряване на населението с вода, хранителни продукти и вещи от първа необходимост.	Кметове на общини, РДПБЗН, Екипи на ОблС на БЧК подпомагат осигуряването на стоки, РДСП.
Извършване на дейности по ликвидиране на последиците от биологично заразяване - деконтаминация на терена и обектите, техниката, индивидуални средства за защита и др.	РДПБЗН, РЗИ, ОДБХ, РДГ, фирми за дезинфекция.
Определяне на необходимия допълнителен брой от медицински екипи, доброволци и спасители.	РДПБЗН, РЗИ.
Периодично информиране на населението за бедствието и даване на препоръки за поведение.	Областен щаб за защита при бедствия, РЗИ.

Противоепидемиологични мероприятия по домашните и дивите животни, при опасност от разпространение на епидемията чрез тях.	ОДБХ, РДГ, ДЛС и ДГС, собственици на големи животновъдни обекти.
Събиране и обезвреждане на животински трупове и продукти от животински произход.	ОДБХ, кметове на общини, собственици на обекти, ДГС и ДЛС.
Извършване на почистване и дезинфекция, дезинсекция и дератизация.	РЗИ, ОДБХ, кметове на общини, собственици на обекти, фирми, ДГС и ДЛС
Деконтаминация и медицински прегледи на спасителните екипи.	РДПБЗН, ОДМВР, РЗИ.

6. Изпълнение на дейности по възстановяване:

Редът е разписан в Раздел VI от Плана за защита при бедствия – Възстановяване и подпомагане.

Организирането, координирането, съхранението и предоставянето на населението на дарения и помощи се извършва от Областния съвет на БЧК със съдействието на кметовете на общини.

Неотложните възстановителни работи след бедствие за обектите, общинска собственост, се организират от кметовете на общини, съгласно общинските планове за защита при бедствия, а за обектите, държавна собственост – от областния управител и териториалните структури на министерства и ведомства.

Областният щаб за изпълнение на областния план за защита при бедствия на база оценка и анализа на ситуацията предлага решения за възстановяване на жизнено важни услуги за населението.

Дейности	Отговорни структури
Организиране и разпределяне на помощи от дарителски кампании.	Кметове на общини, ОблС на БЧК.
Лечение на пострадали.	Болнични заведения.
Осигуряване на медикаменти и консумативи.	Болнични заведения, РЗИ
Оказване на психологична помощ и психосоциална подкрепа на пострадалите и на спасителните екипи.	РЗИ, ОДМВР, Доброволците на ОблС на БЧК оказват Първа долекарска помощ и Първа психологична помощ на пострадалите.
Оценка на състоянието на епидемиологичната и эпизоотичната обстановка.	РЗИ и ОДБХ.
Оценка на годността на водоизточниците и питейната вода.	РИОСВ-Шумен, РЗИ, В и К дружествата.
Осигуряване на обществения ред.	ОДМВР, частни охранителни фирми при необходимост.
Осигуряване на хранителни продукти, вода и продукти от първа необходимост.	Кметове на общини, Екипи на ОблС на БЧК подпомагат осигуряването на стоки, РДСП.
Провеждане на следепидемиологични мероприятия.	РЗИ, ОДБХ, собственици на обекти, Директори на училища и детски градини.
Извършване на почистване и дезинфекция, дезинсекция и дератизация.	РЗИ, ОДБХ, кметове на общини, собственици на обекти, фирми, ДГС и ДЛС.

VI. ОРГАНИЗАЦИЯ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОТГОВОРНОСТИТЕ:

1. Основни части на Единната спасителна система: Предприемат незабавни действия по изпълнението на плана.

2. Областен управител:

- Организира и ръководи защитата при бедствия в областта;
- Създава организация за ранно предупреждение за бедствия;
- Създава със заповед областен щаб за изпълнение на областния план за защита при бедствия и за взаимодействие с националния и общински щабове;
- Със заповед определя ръководител на операциите;
- Може да обяви бедствено положение на територията на областта или на част от нея;
- В зависимост от мащабите на последиците от бедствието, Областният управител може да възложи на членове на щаба изпълнението на определени допълнителни функции по планиране и логистика.

3. Областният щаб за изпълнение на Областния план за защита при бедствия и за взаимодействие с Националния и общински щабове извършва:

- Анализ и оценка на обстановката;
  - Предлага на областния управител за одобрение решения относно необходимия обем и ресурсно осигуряване на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи за предотвратяване, ограничаване и ликвидиране на последствията от бедствието и за подпомагането на засегнатото население;
  - Осъществява контрол по изпълнението на задачите и мерките за овладяване на бедствието;
  - Информира чрез медиите населението за развитието на бедствието, за предприетите действия за неговото ограничаване и овладяване и за необходимите предпазни мерки и действия;
  - Докладва на областния управител за хода на провежданите защитни мероприятия;
- Членовете на Областния щаб за защита при бедствия изпълняват дейности съгласно утвърдени функционални задължения.

Областният щаб за изпълнение на областния план за защита при бедствия осъществява дейността си в гр. Шумен, бул. Славянски № 30 в заседателна зала № 2, а при необходимост, в сградата на РД ПБЗН Шумен на ул. Охрид № 15 или друго място, определено съобразно обстановката.

VII. РЪКОВОДСТВО И КООРДИНАЦИЯ:

1. Ръководител на операциите: Определя се със заповед на Областния управител. Осъществява взаимодействието и координацията между частите на единната спасителна система, участващи в изпълнението на дейностите при епидемии. Притежава необходимата експертиза и опит.

Ръководителят на операциите организира и контролира изпълнението на одобрените решения на Областния щаб за изпълнение на Областния план за защита при бедствия.

При провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи има право да:

- забрани или ограничи влизането на лица в района на бедствието;
- нареди временно извеждане на лица от района на бедствието;
- разпорежи незабавно извършване или спиране на строителни работи, теренни преустройства или разрушаване на строежи или части от тях с цел предотвратяване или намаляване на негативните последици от бедствието;

- поиска от юридически или физически лица предоставяне на помощ в съответствие с възможностите им;
- създаде щаб на ръководителя на операциите с представители на участващите екипи от единната спасителна система;
- раздели района на бедствието на сектори или на участъци, да определи техни ръководители, да им възлага задачи, както и да разпределя сили и средства за тях.

2. Оперативен център на РДПБЗН: Осъществява координация на съставните части на единната спасителна система:

- Приема и оценява информацията за бедствието;
- Уведомява компетентните съставни части на единната спасителна система и координира по-нататъшната дейност;
- Извършва ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт, съставните части на единната спасителна система и населението;
- По искане на ръководителя на операциите организира включването на предвидените в планове за защита при бедствия съставни части на единната спасителна система, както и допълнителни сили и средства.

VIII. СЪБИРАНЕ И ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА БЕДСТВИЕТО:

Оперативният център в РДПБЗН Шумен приема и оценява информацията за обстановката при епидемии. Получената и предадена гласова информация в и от оперативния център се записва и архивира с възможности за последващо прослушване.

В зависимост от мащаба и последиците от бедствието, периода на събиране и обобщаване на информацията е три пъти на ден, а при необходимост по-често. При нормализиране на обстановката периода може да се удължи на един път дневно. Данните се предават в Областния щаб за защита при бедствия.

Предаването на информацията на национално ниво се извършва съгласно стандартна оперативна процедура.

Информацията в ОЦ на РДПБЗН Шумен се получава от:

- Приетите информация и сигнали, подадени от населението на ЕЕНСП 112 Районен център Варна и Националния оперативен център;
- Министерство на здравеопазването;
- Регионална здравна инспекция;
- Болнични и здравни заведения;
- Общопрактикуващи лекари;
- Областна дирекция по безопасност на храните;
- Регионална дирекция по горите, ДЛС и ДГС;
- Информация и сигнали от дежурните по общински съвет в общините;
- Информация и сигнали от дежурния в областния съвет за сигурност;
- Информация от дежурния в ОД МВР Шумен;
- Информация от ръководителя на операциите и екипите в мястото на намесата;
- Свидетели, потърпевши и други.

IX. КОМУНИКАЦИИ:

Наличните средства и възможности за комуникация в областта са директните телефонни връзки, мобилните телефонни връзки, радио връзки и интернет. Предприятията, осъществяващи електронни съобщения, са длъжни да съдействат на МВР за осъществяване на комуникациите при бедствия и на Националната система за спешни повиквания с единен европейски номер 112 (чл. 30 от ЗЗБ).

За комуникация се използват и средствата, работещи на работния честотен диапазон на МВР. При възможност и при необходимост допълнително могат да се използват средствата за комуникация на таксиметрови и транспортни фирми и други.

X. РЕСУРСНО ОСИГУРЯВАНЕ НА ПЛАНА:

Финансовото осигуряване на плана се осигурява от Държавния бюджет чрез МКВПМС, Общинските бюджети, Бюджетите на министерства и ведомства, дарения и други.

Ресурсното осигуряване за изпълнение на дейностите, заложи в плана е дадено в (Приложение № 5).

Разчет за храна, вода и продукти от първа необходимост за едно денонощие е посочен в (Приложение № 40).